

Expunere de motive

Este evident faptul că dezvoltarea unei națiuni depinde de mulți factori, printre cei mai importanți fiind nivelul educației. Educația trebuie să se facă, în primul rând în familie, precum și în școală, sub îndrumarea cadrelor didactice. Realitatea ne arată că un procent îngrijorător de părinți au abandonat misiunea de a face educație cu proprii copii, având pretenția ca școala să le furnizeze copiii gata educați. Acest rol trebuie îndeplinit de învățători și de profesori. Problema de fond este că nu oricine poate șlefui caractere și suflete, cel ce dorește acest lucru trebuie ca pe lângă o înaltă calificare trebuie să aibă și vocație pentru meseria de dascăl.

Realitatea ne arată că tot mai puțini tineri performanți, cu vocație de a îmbrățișa nobila meserie de a pregăti pentru viață viitorii cetățeni, optează să urmeze acest drum, iar calea pentru acest drum este stopată pentru că, în primul rând, statutul socio-profesional al dascălilor din România este departe de cel firesc. Poziția în grila de salarizare prevăzută de Legea nr. 153/2017 a funcțiilor didactice de predare nu este motivantă, comparativ cu alte meserii în care efortul pentru obținerea rezultatelor așteptate este mult mai mic.

Aderarea României la Uniunea Europeană a condus la deschiderea granițelor, la internaționalizarea socială și economică, în acest context, pentru integrarea tinerilor absolvenți în societatea europeană este nevoie de dascăli adaptați condițiilor actuale, în continuă schimbare dezvoltare, iar în acest sens dascălii trebuie să fie la curent cu cele mai noi metode și mijloace de învățământ. Multe cadre didactice sunt nevoite, pentru a face față schimbărilor continue, să își procure softuri educaționale, cărți sau alte materiale didactice folosind resurse financiare personale.

Pentru a avea dascăli performanți este necesară motivarea atât din punct material, cât și din punct de vedere social a celor ce doresc îmbrățișarea funcției de dascăl prin: salarii decente, condiții optime de lucru, protecție la locul de muncă, respect din partea beneficiarilor primari, secundari și terțiari ai educației, precum și alte facilități pe care să le primești la începutul, pe parcursul și la finalul carierei didactice.

Datele statistice arată că procentul cadrelor didactice suplinoare, unele chiar fără studii de specialitate, este mult mai mare în mediul rural decât în mediul urban și trebuie găsite soluții pentru ca elevii din mediul rural să aibă aceleași șanse ca și elevii din mediul urban.

Pentru susținerea și gestionarea calității actului educațional, pentru menținerea sănătății copiilor este nevoie ca personalul suport, să beneficieze, o dată la 2 ani, de cursuri de perfecționare sau de igienă. În prezent aceste cursuri sunt plătite, în cele mai multe cazuri, din fonduri personale.

Prin Acordul semnat în data de 29 noiembrie 2019 la Alba Iulia, Acord aprobat prin Memorandum de Guvernul României, pentru a respecta principiul importanței sociale a muncii, în sensul că salarizarea personalului din sectorul bugetar se realizează în raport cu responsabilitatea, complexitatea, riscurile activității și nivelul studiilor și principiul stimulării personalului din sectorul bugetar, în contextul recunoașterii și recompensării performanțelor profesionale obținute, principiile recunoscute în Legea – cadru nr. 153/2017, s-au propus, o serie de stimulente financiare, ce au menirea de a susține creșterea performanțelor academice, încurajarea cadrelor didactice de a preda în zone din afara localității de reședință și pentru recunoașterea fidelității pentru îmbrățișarea meseriei de

dascăl. Având în vedere că termenele de aplicare prevăzute în Acordul asumat sunt depășite, se propune acest proiect de lege de modificare a unor articole din Legea educației Naționale nr. 1 din 2011, cu modificările și completările ulterioare.

*Proiect de
Lege pentru modificarea și completarea Legii Educației Naționale nr. 1/2011*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articolul unic. - Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 245, după alineatul (8) se introduce un alineat nou, alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) De formarea profesională continuă va beneficia personalul didactic din învățământ și, de asemenea, prin derogare, poate beneficia și personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic. Cursurile vor avea costurile acoperite integral de la bugetul de stat și vor fi organizate de către universități, casele corpului didactic, organizațiile sindicale cu structuri acreditate, care au calitatea de furnizori de servicii de formare profesională acreditate și alți furnizori de formare acreditați.”

2. După articolul 245 se introduce un articol nou, articolul 245¹, cu următorul cuprins:

„Art. 245¹ Personalul didactic de predare din învățământul de stat beneficiază anual de două salarii minime brute, din fonduri alocate de la bugetul de stat, pentru dezvoltare profesională și evoluție în carieră, precum și pentru achiziționarea de materiale didactice și auxiliare didactice și curriculare necesare procesului instructiv-educativ.”

3. După articolul 254¹ se introduce un articol nou, articolul 254² cu următorul cuprins:

„Art. 254² (1) Cadrele didactice care se titularizează în mediul rural beneficiază, în termen de 1 an de la ocuparea postului prin concurs, de o indemnizație de instalare în cuantum de 3 salarii medii brute pe economie, sub condiția de a preda pe post/la catedră în mediul rural cel puțin 5 ani școlari efectivi.

(2) Fondurile necesare pentru plata indemnizației de instalare se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale.

(3) Cadrul didactic este obligat să restituie parțial indemnizația dacă, înainte de împlinirea termenului de 5 ani prevăzut la alin. (1), își schimbă locul de muncă din mediul rural în mediul urban, în cazul suspendării contractului individual de muncă pe perioada concediului fără plată, precum și în cazul demisiei. Indemnizația se restituie proporțional cu numărul de ani școlari în care nu și-a desfășurat activitatea în mediul rural.”

4. După articolul 266 se introduce un articol nou, articolul 266¹ cu următorul cuprins:

„**Art. 266¹ (1)** Personalul din învățământul preuniversitar beneficiază de asistență medicală gratuită pentru examinările medicale periodice prevăzute de legislația în vigoare, de vaccinare gratuită împotriva bolilor infecto-contagioase, precum și de măsuri active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale.

(2) Prin derogare de la dispozițiile art. 105 alin. (2) lit. g), fondurile necesare pentru examinările medicale periodice și pentru vaccinarea gratuită se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale.

(3) Măsurile active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale se stabilesc prin hotărâre de Guvern, la propunerea Ministerului Educației Naționale și a Ministerului Sănătății.”

5. La articolul 284, după alineatul (3), se introduce un alineat nou, alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„**(3¹)** Cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani beneficiază, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, de o indemnizație în cuantum de 6 salarii medii brute pe economie, din fonduri alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale.”

6. La articolul 289, se introduce un alineat nou, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„**(2)** Cadrele didactice cu o vechime efectivă în învățământ de peste 30 de ani beneficiază, la data încetării contractului individual de muncă în vederea pensionării pentru limită de vârstă, de o indemnizație în cuantum de 6 salarii medii brute pe economie, din fonduri alocate de la bugetul de stat.”

7. La articolul 304, alineatul (15) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**(15)** Personalul din învățământul superior beneficiază de asistență medicală gratuită pentru examinările medicale periodice, impuse de lege, precum și de măsuri active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale.

Personalul didactic beneficiază de vaccinare gratuită împotriva bolilor infecto-contagioase.

8. La articolul 304, după alineatul (15) se introduc două alineate noi, alineatele (15¹) și (15²), cu următorul cuprins:

„**(15¹)** Fondurile necesare pentru examinările medicale periodice și pentru vaccinarea gratuită se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale.

(15²) Măsurile active de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale se stabilesc prin hotărâre de Guvern, la propunerea Ministerului Educației Naționale și a Ministerului Sănătății.”

9. La articolul 304, alineatul (17) se completează și va avea următorul cuprins:

„**(17)** Personalul din învățământul superior poate beneficia, în condițiile legii, de drepturile conferite personalului din învățământul preuniversitar prin art. 245 alin. (9), art. 264 alin. (1), art. 268 alin. (1), art. 274 alin. (1), art. 276, art. 277 și art. 278, pe baza aprobării senatului universitar.

10. La articolul 304, după alineatul (18), se introduce un alineat nou, alineatul (19) cu următorul cuprins:

„(19) Personalul didactic de predare din învățământul superior de stat beneficiază anual de două salarii minime brute, din fonduri alocate de la bugetul de stat, pentru dezvoltare profesională și evoluție în carieră, precum și pentru achiziționarea de materiale didactice necesare procesului instructiv-educativ.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Impactul financiar pentru aplicarea articolelor acestei inițiative legislative

1. Suma necesară pentru formarea profesională a tuturor categoriilor de salariați din învățământul preuniversitar și superior de stat ar fi de circa 100 milioane lei/an; în mod real, se formează anual circa 1/5 din totalul salariaților, astfel încât costul real al formării ar fi de aproximativ 20 milioane lei;
2. Pentru cele aproximativ 215000 de cadre didactice din învățământul preuniversitar de stat, suma totală pentru acordarea celor 2 salarii minime brute este de aproximativ 900 milioane lei pe an, iar pentru cele circa 23000 de cadre didactice din învățământul superior de stat, suma este de aproximativ 98 milioane. Suma totală este de circa 1 miliard lei ;
3. Având în vedere că aproximativ 700 de cadre didactice se titularizează anual în mediul rural, suma necesară ar fi de aproximativ 11 milioane lei;
- 4.Ținând cont că anual, aproximativ 6000 de cadre didactice din învățământul preuniversitar și 300 din învățământul superior se pensionează, suma necesară pentru acordarea indemnizației la pensionare ar fi de aproximativ 180 de milioane lei pe an - pentru preuniversitar și de 9 milioane - pentru învățământul superior. În total, 189 milioane lei